

Téma: Nenávratné příjmy územních rozpočtů

Předmět: Ekonomie

Zaslal(a): R690

Nenávratné příjmy územních rozpočtů jsou nejdůležitějším zdrojem financování potřeb lokálního a regionálního veřejného sektoru.

- představují finanční vztahy tvorby územních rozpočtů na principu nenávratnosti, neekvivalenosti a nedobrovolnosti
- tvoří největší část příjmů územních rozpočtů

Hospodaření jednotlivých stupňů územní samosprávy není většinou finančně soběstačné.

- Vlastní příjmy nestačí na financování potřebných výdajů.
- V praxi je velkým problémem najít optimální vymezení vlastních příjmů rozpočtů obcí a krajů.

Příjmy územních rozpočtů podle charakteru

- Daňové nenávratné příjmy (v ČR i správní poplatky)
- Nedaňové příjmy – všechny ostatní

Nedaňové příjmy

Příjmy z vlastní činnosti / aktivity obce:

- podnikání obce
- pronájem (bytů, nebytových prostor)
- částečná úhrada služeb

Pozn.: veřejné statky / služby (→ čisté vs. smíšené)

Příjmy od organizací obce

Dary a příspěvky

Kapitálové

- prodej majetku

Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku

- nemovitosti (pozemky, budovy)
- cenné papíry (akcie)

DOTACE

v ekonomii rozumí peněžitý dar nebo daru podobná peněžitá úhrada ze strany státu subjektu v zájmu snížení ceny určitého statku, jehož poskytování je ve veřejném zájmu. Potřeba dotací se většinou zdůvodňuje potřebou obecné podpory obcí a regionů i podporou specifických činností, na kterých má zájem stát.

Dotační zdroje (jiné veřejné rozpočty):

- dotace ze státního rozpočtu
- dotace ze státních fondů (SFRB, SFDI, SFŽP)
- dotace od krajů
- dotace z fondů EU

Skupiny dotací:

- **nárokové**
- příspěvek na školství
- dotace na vybraná zdravotnická zařízení
- dotace na výkon státní správy
- dotace na výkon zřizovatelských funkcí

Nenávratné dotace mohou být poskytnuty jako

- 1a) účelové
- 2a) neúčelové
- 1a) běžné
- 1b) kapitálové
 - příjmy z prodeje investičního majetku a ostatní investiční příjmy
 - z prodeje pozemků, hmotného i nehmotného majetku
 - příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů

Hospodaření obce nebo kraje se může dostat do situace, kdy nemá ve svém rozpočtu dostatečné množství peněžních prostředků na krytí potřeb. Chybějící nenávratné finanční prostředky lze za určitých podmínek nahradit návratnými zdroji, které však obec musí vrátit svým věřitelům.

VLASTNÍ NEDAŇOVÉ PŘÍJMY

- z poskytování služeb a výrobků

- z prodeje zboží (již nakoupeného za účelem prodeje)
- příjmy ze školného (mateřské školy, lidové školy, družiny – platí se)

UŽIVATELSKÉ POPLATKY

- poplatky za spotřebu látek poškozujících ozonovou vrstvu
 - Jedná se o poplatek za výrobu a dovoz regulovaných látek, který napomáhá chránit ozonovou vrstvu Země. Poplatky jsou vybírány za látky, které poškozují ozonovou vrstvu a produkty, které je zahrnují.
- poplatky za užívání vybraných umělých hnojiv a pesticidů
- poplatky za používání tašek z umělých hmot, apod.

PŘÍJMY Z MIMOROZPOČTOVÝCH PŘÍJMŮ

Státní fond ŽP

- poplatky za znečištění vody, ovzduší,
- poplatky za skládky odpadu, poplatky za odnětí půdy ze ZPF

Státní fond pro zúrodnění půdy

- splátky starých pohledávek

Státní fond kultury

- příjmy z pronájmů, úroků

Státní zemědělský intervenční fond

- ze státního rozpočtu, tržby z obchodních činností

Pozemkový fond ČR

- zisky z prodeje a nájmu pozemků

Státní fond dopravní infrastruktury

- příjmy ze silničních daní a dálničních poplatků

NÁVRATNÉ PŘÍJMY ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ - ZÁPŮJČNÍ PROSTŘEDKY

1) úvěry

forma dočasného postoupení zboží nebo peněžních prostředků (půjčka) věřitelem, na principu návratnosti, dlužníkovi, který je ochoten za tuto půjčku po uplynutí nebo v průběhu doby splatnosti zaplatit určitý úrok ve formě peněžité prémie. kontokorentní úvěr (účet)

- **Zbožové úvěry** – poskytnuté a splácené ve zboží
- **Obchodní úvěry** – poskytnuté ve zboží a splácené v penězích
- **Revolvingové úvěry** – úvěry, kde postupné splácení ovlivňuje možnost opětovného čerpání
- **Pronájem placený dopředu nebo předplatné** – poskytnut v penězích a splácen ve zboží nebo službách
- **Peněžní úvěry** – skutečné poskytnutí peněz, i když nejčastěji v bezhotovostní podobě.
 - Kontokorentní úvěr
 - Provozní úvěr
 - Investiční úvěr
 - Eskontní úvěr
 - Hypotéční úvěr
 - Spotřební úvěr
- **Závazkové úvěry a závazky** – ručení banky za svého klienta a případné zaplacení jeho

závazku.

- Akceptační úvěr
 - Avalový úvěr
 - Bankovní záruka
- **Alternativní formy financování** – klient získává finanční prostředky za určitých specifických podmínek
- Faktoring
 - Forfaiting
 - Leasing

2) Hypotéka

je úvěr zajištěný zástavním právem k nemovitosti. Nejčastěji je využit k nákupu nemovitosti za účelem bydlení či pronájmu. Méně běžné je poskytnutí nemovitosti jako záruky za půjčku neúčelovou, často označovanou jako americká hypotéka.

3) Leasing (finanční, operativní)

je označován finanční produkt, kterým je možné financovat pořízení většinou movité věci. Je charakterizován především vazbou na financovaný předmět.

Finanční – financovaný předmět je po celou dobu majetkem financující (leasingové) společnosti a teprve na konci leasingu přechází vlastnictví na zákazníka.

Operativní – předmět nájmu (nejčastěji vozidlo) zůstává ve vlastnictví leasingové společnosti i po skončení smlouvy. To umožňuje leasingovým společnostem započítat do splátek pouze rozdíl mezi pořizovací a zůstatkovou hodnotou předmětu nájmu

4) Komunální obligace

Komunální dluhopisy (municipální) emitentem je územní samosprávný celek. V České republice

je podmínkou emitování tohoto typu dluhopisu souhlas Ministerstva financí ČR. Takovéto dluhopisy jsou zajištěny buď daněmi což znamená, že úrok je splácen z vybraných daní, anebo konkrétním projektem, tedy kupón se vyplácí z určitých projektů jako je mýtné na dálnici či poplatky ze sportovních akcí.

5) Směnka

je úvěrový cenný papír, sepsaný přesně stanovenými údaji, ze kterého vyplývá dlužnický závazek, který dává majiteli směnky nesporné právo požadovat ve stanovenou dobu stanovenou částku. Konkrétní forma naopak stanovena není: Při splnění faktických náležitostí by platila i na pivním tácku.